

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM VĂN LONG

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ KIỂM TRA,
ĐÁNH GIÁ THỰC HIỆN QUY CHẾ CHUYÊN MÔN
CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG THPT
HUYỆN TIỀN HẢI, TỈNH THÁI BÌNH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN, NĂM 2013

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

PHẠM VĂN LONG

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ KIỂM TRA,
ĐÁNH GIÁ THỰC HIỆN QUY CHẾ CHUYÊN MÔN
CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG THPT
HUYỆN TIỀN HẢI, TỈNH THÁI BÌNH**

Chuyên ngành: QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. PHAN HỮU THAM

THÁI NGUYÊN, NĂM 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn: ***“Biện pháp quản lý kiểm tra, đánh giá thực hiện quy chế chuyên môn của Hiệu trưởng các trường THPT huyện Tiên Hải, tỉnh Thái Bình”*** là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Tài liệu tham khảo và nội dung trích dẫn đảm bảo sự đúng đắn, chính xác, trung thực và tuân thủ các quy định về quyền sở hữu trí tuệ.

Tôi xin cam đoan rằng các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 08 năm 2013

Tác giả luận văn

Phạm Văn Long

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới:

Hội đồng khoa học, Hội đồng đào tạo thạc sĩ chuyên ngành Quản lý giáo dục Đại học sư phạm Thái Nguyên.

Các thầy, cô giáo trực tiếp giảng dạy, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và làm luận văn tốt nghiệp.

Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **TS Phan Hữu Tham**, người thầy đã trực tiếp hướng dẫn, tận tình, chỉ bảo, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu, hoàn thành luận văn.

Lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo, Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Tiền Hải, của Tỉnh Thái Bình đã tạo điều kiện về mọi mặt giúp đỡ tôi trong quá trình hoàn thành luận văn.

Chi bộ, Ban Giám hiệu, tập thể cán bộ, giáo viên, các tổ bộ môn, các phòng, ban của ba trường: THPT Tây Tiền Hải, THPT Nam Tiền Hải, THPT Đông Tiền Hải đã tạo điều kiện về mọi mặt giúp tôi nghiên cứu, khảo sát và cung cấp thông tin, tư liệu cho luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn những người thân trong gia đình, vợ con, bạn bè đồng nghiệp đã tạo mọi điều kiện thuận lợi để tôi hoàn thành luận văn này.

Mặc dù có nhiều cố gắng trong quá trình thực hiện nhiệm vụ nghiên cứu, song luận văn không tránh khỏi sai sót, kính mong được sự chỉ dẫn, góp ý của các thầy giáo, cô giáo, các bạn đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Bình, ngày 19 tháng 8 năm 2013

Tác giả

Phạm Văn Long

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC KÝ HIỆU CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ	vi
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ	vi
DANH MỤC CÁC BIỂU MẪU.....	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Giới hạn nghiên cứu	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ THỰC HIỆN QUY CHẾ CHUYÊN MÔN TRONG TRƯỜNG HỌC	6
1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu.....	6
1.1.1. Ngoài nước	6
1.1.2. Trong nước	7
1.2. Một số khái niệm cơ bản và nội dung liên quan đến đề tài.....	9
1.2.1. Quy chế chuyên môn	9
1.2.2. Kiểm tra	9
1.2.2.1 Khái niệm kiểm tra.....	9
1.2.2.2. Bản chất của kiểm tra.....	9
1.2.2.3. Vai trò của kiểm tra.....	9
1.2.2.4. Nguyên tắc kiểm tra	9

1.2.3. Đánh giá.....	10
1.2.3.1. Chức năng của đánh giá	10
1.2.3.2. Các nguyên tắc đánh giá.....	11
1.2.3.3. Các hình thức đánh giá.....	11
1.2.3.4. Chức năng của đánh giá trong giáo dục	13
1.2.4. Quản lý kiểm tra, đánh giá thực hiện quy chế chuyên môn:	13
1.2.4.1. Khái niệm quản lý	13
1.2.4.2. Quản lý giáo dục.....	15
1.2.4.3. Quản lý trường THPT	16
1.2.4.4. Quản lý thực hiện quy chế chuyên môn.....	17
1.2.4.5. Kiểm tra, đánh giá thực hiện quy chế chuyên môn.....	17
1.2.5. Biện pháp kiểm tra, đánh giá thực hiện quy chế chuyên môn:	17
1.2.5.1. Biện pháp	17
1.2.5.2. Biện pháp quản lý thực hiện quy chế chuyên môn.....	17
1.2.5.3. Biện pháp kiểm tra, đánh giá thực hiện quy chế chuyên môn	18
1.2.6. Các chức năng quản lý và mối quan hệ của kiểm tra, đánh giá với các chức năng quản lý.....	18
1.2.7. Phân biệt các loại hình kiểm tra, đánh giá trong quản lý	19
1.3. Vai trò của kiểm tra, đánh giá thực hiện quy chế chuyên môn đối với việc nâng cao chất lượng giáo dục.....	19
1.4. Cơ sở pháp lý của kiểm tra, đánh giá thực hiện quy chế chuyên môn trong nhà trường.....	21
1.5. Các nội dung quản lý thực hiện quy chế chuyên môn.....	25
1.5.1. Biện pháp quản lý chương trình, nội dung DH	26
1.5.2. Biện pháp quản lý soạn bài.....	26
1.5.3. Biện pháp quản lý giảng bài	27
1.5.4. Biện pháp quản lý kiểm tra chấm và chữa bài.....	28
1.5.5. Biện pháp quản lý vào điểm	29
1.5.6. Biện pháp quản lý nền nếp ra vào lớp	29

1.6. Biện pháp quản lý thực hiện quy chế chuyên môn.....	30
1.6.1. Áp dụng các chức năng QL vào việc thực hiện QCCM.....	30
1.6.1.1. Lập kế hoạch kiểm tra, đánh giá thực hiện QCCM.....	30
1.6.1.2. Tổ chức kiểm tra, đánh giá thực hiện QCCM.....	30
1.6.1.3. Chỉ đạo kiểm tra, đánh giá thực hiện QCCM.....	32
1.6.1.4. Kiểm tra, đánh giá thực hiện QCCM	34
1.6.2. Áp dụng các kỹ thuật kiểm tra.....	35
1.6.3. Áp dụng các phương pháp quản lý	36
1.6.3.1. Áp dụng phương pháp quản lý kinh tế	36
1.6.3.2. Áp dụng phương pháp quản lý tâm lý- khen thưởng động viên tinh thần	36
1.6.3.3. Áp dụng phương pháp quản lý hành chính	37
Tiểu kết chương 1	38
Chương 2. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ THỰC HIỆN QUY CHẾ CHUYÊN MÔN CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN TIỀN HẢI, TỈNH THÁI BÌNH.....	39
2.1. Khái quát về tình hình KT-XH và sự nghiệp GD-ĐT của huyện Tiền Hải.....	39
2.1.1. Về KT - XH	39
2.1.2. Về giáo dục	40
2.2. Khái quát chung về các Trường THPT huyện Tiền Hải, tỉnh Thái Bình.....	41
2.2.1. Quy mô trường, lớp	41
2.2.2. Số lượng, chất lượng đội ngũ cán bộ QLGD, GV và HS ở các Trường THPT huyện Tiền Hải, tỉnh Thái Bình	42
2.2.2.1. Đội ngũ cán bộ quản lý	42
2.2.2.2. Đội ngũ giáo viên	43
2.2.2.3. Học sinh.....	44
2.2.3. Cơ sở vật chất phục vụ hoạt động dạy học.....	46
2.2.4. Chỉ đạo dạy và học	47
2.2.5. Đổi mới quản lý giáo dục	48
2.2.6. Thanh tra, kiểm tra.....	48

2.3. Thực trạng quản lý của Hiệu trưởng đối với việc thực hiện quy chế chuyên môn của giáo viên tại các trường THPT của huyện Tiên Hải, tỉnh Thái Bình	51
2.3.1. Nội dung nghiên cứu	51
2.3.1.1. Điều tra	51
2.3.1.2. Phỏng vấn	51
2.3.2. Kết quả nghiên cứu nhận thức về tầm quan trọng của hoạt động KTĐG trong việc thực hiện QCCM	52
2.3.2.1. Nhận thức của HT, PHT, TTCM, TPCM về tầm quan trọng của hoạt động kiểm tra, đánh giá đối với việc thực hiện quy chế chuyên môn	52
2.3.2.2. Nhận thức của giáo viên về tầm quan trọng của hoạt động kiểm tra, đánh giá của Hiệu trưởng đối với việc thực hiện quy chế chuyên môn.	53
2.3.3. Thực trạng công tác kiểm tra của Hiệu trưởng đối với thực hiện quy chế chuyên môn	59
2.3.3.1. Thực trạng về kế hoạch kiểm tra chuyên môn:.....	59
2.3.3.2. Thực trạng về nội dung kiểm tra, đánh giá:.....	60
2.3.3.3. Thực trạng việc CBQL kiểm tra GV thực hiện quy chế chương trình, nội dung DH	61
2.3.3.4. Thực trạng việc CBQL kiểm tra GV thực hiện quy chế soạn bài:	61
2.3.3.5. Thực trạng việc CBQL kiểm tra GV thực hiện quy chế giảng bài:.....	63
2.3.3.6. Thực trạng việc CBQL kiểm tra GV thực hiện quy chế chấm, chữa bài	64
2.3.3.7. Thực trạng việc CBQL kiểm tra GV thực hiện quy chế vào điểm:.....	67
2.3.3.8. Thực trạng việc CBQL kiểm tra GV thực hiện quy chế ra vào lớp:.....	68
2.4. Nguyên nhân của thực trạng.....	74
2.4.1. Do quá trình đào tạo	74
2.4.2. Do các Hiệu trưởng	75

2.4.3. Do tổ chuyên môn.....	75
2.4.4. Do giáo viên.....	76
2.4.5. Do Sở Giáo dục và Đào tạo	76
Tiểu kết chương 2	76
Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ THỰC HIỆN QUY CHẾ CHUYÊN MÔN CỦA HIỆU TRƯỞNG CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN TIỀN HẢI, TỈNH THÁI BÌNH	79
3.1. Một số nguyên tắc của việc đề xuất biện pháp quản lý thực hiện kiểm tra, đánh giá quy chế chuyên môn	79
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ của các biện pháp	79
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn của các biện pháp	79
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi của các biện pháp	80
3.2. Các biện pháp quản lý	80
3.2.1. Biện pháp 1: Xây dựng tiêu chí, tiêu chuẩn, thang đo trong kiểm tra, đánh giá GV thực hiện QCCM	80
3.2.1.1. Mục tiêu của biện pháp	80
3.2.1.2. Nội dung của biện pháp.....	80
3.2.1.3. Cách thực hiện biện pháp	81
3.2.1.4. Điều kiện thực hiện biện pháp.....	91
3.2.2. Biện pháp 2: Kế hoạch hóa công tác quản lý kiểm tra, đánh giá thực hiện QCCM của Hiệu trưởng, Tổ trưởng chuyên môn.....	91
3.2.2.1. Mục đích của biện pháp	91
3.2.2.2. Nội dung của biện pháp	91
3.2.2.3. Cách thức thực hiện biện pháp.....	93
3.2.2.4. Điều kiện thực hiện biện pháp	93
3.2.3. Biện pháp 3: Hiệu trưởng ủy quyền cho PHT, TTCM, TPCM, nhóm trưởng thực hiện quản lý GV thực hiện QCCM	94
3.2.3.1. Mục đích của biện pháp.....	94
3.2.3.2. Nội dung của biện pháp.....	94
3.2.3.3. Cách thức thực hiện biện pháp	96
3.2.3.4. Điều kiện thực hiện biện pháp.....	97
3.2.4. Biện pháp 4: Đảm bảo các điều kiện để thực hiện có hiệu quả công tác kiểm tra đánh giá thực hiện quy chế chuyên môn.....	97

3.2.4.1. Mục đích của biện pháp	97
3.2.4.2. Nội dung của biện pháp	97
3.2.4.3. Cách thức thực hiện biện pháp.....	99
3.2.4.4. Điều kiện thực hiện biện pháp	99
3.2.5. Biện pháp 5: Bồi dưỡng nhận thức, nâng cao trình độ chuyên môn cho đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên trong các nhà trường	99
3.2.5.1. Mục đích của biện pháp.....	99
3.2.5.2. Nội dung của biện pháp	100
3.2.5.3. Cách thức thực hiện giải pháp	105
3.2.5.4. Điều kiện thực hiện biện pháp	106
3.2.6. Biện pháp 6: Xây dựng quy trình quản lý thực hiện QCCM	106
3.2.6.1. Mục đích của biện pháp	106
3.2.6.2. Nội dung của biện pháp	106
3.2.6.3. Cách thức thực hiện biện pháp.....	106
3.2.6.4. Điều kiện thực hiện biện pháp	108
3.2.7. Biện pháp 7: Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động kiểm tra, đánh giá thực hiện QCCM.....	108
3.2.7.1. Mục đích của biện pháp.....	108
3.2.7.2. Nội dung của biện pháp	108
3.2.7.3. Cách thức thực hiện biện pháp	109
3.2.7.4. Các điều kiện thực hiện biện pháp.....	109
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp.....	109
3.4. Khảo sát về mức độ cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đã đề xuất	110
3.4.1. Mục đích khảo sát.....	110
3.4.2. Đối tượng khảo sát.....	110
3.4.3. Nội dung và kết quả khảo sát	110
Tiểu kết chương 3	115
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	116
1. Kết luận.....	116
1.1. Công tác kiểm tra GV thực hiện QCCM	116
1.2. Điều kiện và quy trình kiểm tra GV thực hiện QCCM:	117
2. Khuyến nghị.....	118